

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Jméno účastníka cesty	Mgr. Jan Hutař
Pracoviště – instituce, adresa	Národní knihovna ČR, Klementinum 190, Praha 1, 110 00
Pracoviště – zařazení	Odbor digitální ochrany 1.5
Důvod cesty	- konzultace s oddělením ochrany digitálních dokumentů Rakouské národní knihovny
Místo – město	Vídeň
Místo – země	Rakousko
Datum (od-do)	17.9. 2009
Podrobný časový harmonogram	- 17.9. cesta autobusem do Brna > vlak Brno – Vídeň - 17.9. zpátky vlak Vídeň - Brno
Spolucestující z NK	
Finanční zajištění	- VaV.INST.0131
Cíle cesty	- konzultace s kolegy ohledně jejich pohledu na řešení problematiky dlouhodobé ochrany digitálních dat. Rakouská NK je v podobné situaci jako NK ČR.
Plnění cílů cesty	- jednotlivé konzultace s odborníky
Program a další podrobnější informace	viz níže
Přivezené materiály	
Datum předložení zprávy	24.11. 2009
Podpis předkladatele zprávy	

přítomní:

Jan Hutař (NK)

Petr Žabička (MZK)

Bettina Kann – vedoucí sekce digitálních knihoven (včetně LTP)

Max Kaiser – šéf R&D oddělení

Sven Schlarb- programátor

naše otázky:

- jak jsou spokojeni s digitoolem a jak ho chtějí využívat dále jako LTP systém – jaké jsou jejich plány a domluva s ExLibris
- kolik lidí pracuje v jejich IT a jaké mají odpovědnosti
- zpřístupnění/vyhledávací aplikace
- metadata
- identifikátory
- výstup z digitalizace- jak vypadá SIP?
 - o jen data- metadata nemají, mají vše ve file systému a systém složek umožní říci co za konkrétní stranu jakého časopisu, ročníku, apod. to je
- mají něco jako registr digitalizace? NE – vůbec to neřeší
- spolupracují s národním archivem?
 - o v podstatě ne – nesdílejí s nimi žádné technologie apod. , jen se občas setkávají, řeší společné věci a pořádají akce odborné (velmi nás upozorňovali na případ Švýcarska, kde by NA a NK ke spolupráci přinucen a všichni jsou z toho nešťastní a je s tím spousta problémů
-

Zabezpečení digital preservation

Mají 4 systémové knihovnické (4 plné úvazky na aleph) + 1 další úvazek na administraci DigiToolu + 1 na Oracle (všechny instance v NK) - potřebovali by více lidí (programátorů, NE knihovníků)

- budou mít přímo
- plánují rosettu bez digital preservation funkcionality – tj. další verze digiToolu bude rosetta osekaná, oni sami si do toho připojí další funkcionality. V rosettě light chybí:
 - o preservation planning
 - o migration scenarios
 - o registr formátů atd.
 - o má ovšem DNX jako vnitřní formát a podporuje PREMIS, což je posun oproti dnešnímu digiToolu
 - o migraci věcí z dosavadního digiToolu do nové rosetty plánují do tří let

ohledně preservation planning v rosetta light-

- chtějí do toho naroubovat planets SW, které už mají k dispozici (jsou členy planets)
- dokonce to už s podporou Exlibris zkoušeli a fungovalo jim to v testovacím provozu – tedy spíše exlibris to fungovalo
- důvodem, proč na to exlibris vůbec přistoupili je to, že se snaží prokázat, že jejich systém je opravdu flexibilní a jednotlivé moduly lze nahradit

preservation planning

- přístup rosetta – odborník musí sledovat problémy zastarávání formátů atd atd a až uzná za vhodné, začne to řešit pomocí systému (Rosetta)- tj. testuje migrace, vytváří množiny dat pro migraci apod. –systém to pak udělá, zmigruje zkontroluje atd.
- přístup Planets – preservation planning modul od začátku hlídá vše sám – tj. zaměření na hledání problémů a jejich následné řešení a pak nabídne dostupné nástroje na migrace apod. – to vše na základě znalostní báze, kt. se v Planets buduje

mají outsourcované úložiště – státní datové úložiště někde ve skále

do digiToolu nedávají naskenované noviny – ty dávají do své digitální knihovny ANNO, digiTool mají spíše na digital born věci, tím spíše, že jim letos začal platit povinný výtisk elektronických publikací

digital preservation

- zatím dělají jen bitstream a full digital preservation plánují pouze pro objekty, které už nelze znovu zdigitalizovat (POZOR – nepovažují za takové objekty noviny, ani staré – prý to tak mají i v KB Haag)
- výstupem z jejich masové digitalizace není jen jeden formát – mají to, jak řekli project driven – tj. co nejlépe vyhovuje zaměření projektu a typu dokumentu, tak na základě toho se rozhodnou pro formát a metadata

systém ANNO pro zpřístupnění si ponechají i až budou mít LTP systém

IT + digitalizace

v IT pracuje 10 lidí (opravy a servis PC stanic, starají se o servery) – žádný developer, to pouze když mají čas a to velmi velmi omezeně, developery nutné potřebují nabrat nové

ovšem

oddělení digital libraries má 27 lidí! (systémoví knihovníci, digitalizace, LTP), z toho 0.5 úvazku programátor pro digitalizaci (aby SW fungovaly spolu jak mají + malé úpravy kvůli soběstačnosti) a 1 úvazek programátora pro digitool (budoucí LTP)

- většina lidí z digitalizace dělá uploading do systémů!
- scanování je outsourcované

Identifikátory

- relativně malá poptávka po nich v rámci Rakouska
- od r. 2006 to řeší, ale nikam nedošli – není to prioritou a něco vždy hoří více ;-)
- rozhodnutí: budou využívat německý systém, stejně jako např. Švýcaři
- oslovit Němce i my? nejlépe přímo Ute Schwens a Walter Schoening

velmi stojí o spolupráci!! předběžná domluva na větším setkání v prosinci 2009 včetně lidí z digitalizace